

Εἰς τὸν βραχὺν σου, πλὴν, ἐδῶ σ' ὁρῶ, ἔτος, βίον·
ἐξ ὅτων εἶδες εἰς τὴν γῆν, οὐδὲν οὐδὲν μὴ εἴπῃς . . .

Φεῦ, μετὰ πόσης λύπης

θὰ τὸ ἀκούσουν οἱ ἐκεῖ! . . . κ' ἡ λήθ' εἶναι μνημεῖον!

Ἀθήνησι, 31 Δεκεμβρίου 1888

Ἐποφ

Ο ΡΑΚΕΝΔΑΥΤΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Πρὸ πολλῶν ἐτῶν τέσσαρα Ρωσικὰ συντάγματα ἦσαν ἐστρατοπεδευμένα ἐπὶ ὁμαλοῦ καὶ ἀμυῶδους ἐδάφους παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Φιλανδίας, οὐχὶ μακρὰν πόλεως τινος παρὰ τὸ στόμιον τοῦ Νέβα κτισθείσης καὶ λαβούσης τὸ ὄνομα Πετρούπολις. Ὁ ἥλιος ἐπλησίαζε νὰ δύσῃ καὶ οἱ ἄνδρες μετὰ τὸ πέρας κοπιωδῶν ἀσκήσεων καὶ ὁδοιποριῶν ἡτοιμάζοντο νὰ ἀναπαυθῶσι.

Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐτύγχανον ρωμαλέοι, καὶ ὅμως τὸ παράστημα αὐτῶν οὐδὲν τὸ στρατιωτικὸν ἐνεῖχε. Ραθύμως καὶ ἀδεξιῶς κινούμενοι ἐχειρίζοντο τὸ τουφέκιον. ὥσπερ ἦσαν συνειθισμένοι μᾶλλον εἰς τὸ ἄροτρον καὶ τὴν δικέλλαν παρὰ εἰς τὰ ὅπλα τοῦ πολέμου.

Ἐν τούτοις μεθ' ὅλον τὸ ἀγροῖκον καὶ ἀπαιδευτον αὐτῶν οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔμελλον μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν νὰ δώσωσιν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Σουηδίας Κάρολον, ὅστις ἐφημιζέτο τότε ὡς ὁ ἀνδρείότερος στρατιώτης τῆς ὑψηλίου, τοιοῦτον μάθημα, οἷον οὐδ' αὐτὸς οὐδὲ ὁ στρατὸς του εἶχον ποτὲ λάβει παρὰ τῶν Ρώσων. Εἰς ἣν ὅμως θέσιν εὐρίσκομεν αὐτοὺς ἤδη, οὐδὲν ἐκέκτηντο προτέρημα δικαιολογοῦν τὴν μετέπειτα φήμην των· ἀναμφιβόλως τοιαῦτά τινα διελογίζετο ὑψηλὸς τις ἀνὴρ τὴν κόμην ξανθὸς καὶ Ρωσικὴν φέρων στολὴν, ὅστις μὲ τοὺς βραχιόνας ἐπὶ τοῦ εὐρέος του στήθους ἐσταυρωμένους, καὶ μὲ εἶρον μειδίαμα ἐπὶ τοῦ προσώπου του πικρετῆρει στρατιώτας τινὰς ἀνάπτοντας πῦρ.

«Τί ἐξικίρτεται ἄνθρωποι! ἀνεφώνησεν εἰς ἐφελκρμένην Ρωσικὴν «καὶ θέλετε νὰ

σὰς λέγουν στρατιώτας, ὅταν μόλις δύνασθε νὰ διακρίνητε τὸ κοντάκι τοῦ ὀπλοῦ ἀπὸ τὸ στόμιον καὶ δὲν ἡξέυρετε ν' ἀνάψετε μιὰ φωτιά! Τὰ κατορθώνοντες καλλίτερα εἰς Σιλεσίαν, ὅπου ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφην.»

Ἄφρον λοιπὸν ὁ τόπος σας εἶνε καλλίτερος ἀπὸ τὸν ἰδικόν μας διατί δὲν ἐκάθησο ἐκεῖ! » ἡρώτησέ τις Ρώσος νεοσύλλεκτος σοβαρῶς.

«Διότι» ἀπήντησεν ὑπερηφάνως ὁ Σιλεσιανὸς «χρησιμεύω ἵνα κάμω σὰς τοὺς τεμπέληδες στρατιώτας, πρᾶγμα πολὺ δύσκολο.»

Ὁ νεοσύλλεκτος μὴ θελήσας νὰ ριψοκινδυνεύσῃ δι' ἀμέσου ἀπαντήσεως ἠρέσθη ὅπως ψιθυρίσῃ τι μεταξὺ τῶν ὁδόντων του, διότι ὁ Σιλεσιανὸς οὕτως ὀνόματι Μιχαὴλ Κράτς ἦτο εἰς ἄκρον φίλερις, καὶ πᾶς ὅστις ἐπειράτο νὰ συζητήσῃ μετὰ τοῦ μεγάλῃν ἰσχύϊν κεκτημένου τούτου ἀνδρός, εἰς ἀντάλλαγμα τῶν κόπων του ἀπῆρχετο μὲ τὴν κεφαλὴν συτετριμένην.

Ἐνῶ ὁ Κράτς φουάττων εἰσέτι δὲν εὐρισκέ τινα, καθ' οὗ νὰ ἐκσπᾷ τὴν ὀργὴν του, μικρὸς τυμπανιστὴς φέρων ἀγγεῖον πλήρες ὕδατος καὶ λίαν βαρὺ εἰς τὰς χεῖράς του προσέκρουσε διερχόμενος ἐπ' αὐτοῦ ὥς ἀστραπὴ ὁ Μιχαὴλ ἐτραφη καὶ κατέφερε κατὰ τοῦ δυστυχοῦς παιδίου λάκτισμα, τὸ ὅποϊον ἐκύλισεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Εἰς τὴν θέαν δὲ τοῦ χυνομένου ἤδη πολυτίμου ὕδατος, τὸ ὅποϊον μετὰ κόπου εἶχε φέρει, ὁ παῖς ἤρξατο ὀλολύζων.

Ὁργίλος ψίθυρος διέδραμε τὸν ὅμιλον τῶν Ρώσων, οὓς ὁ Σιλεσιανὸς στραφεὶς ἠτένισεν ἀγρίως.

«Διατί μουρμουρίζετε, σκύλοι; Ἐὰν ἔχητε νὰ μοι εἴπητέ τι, εἰπέτε το μεγαλοφῶνως. Ἐπρεπε, νομίζω, νὰ γνωρίζετε, ὅτι εἰς τίμιος Σιλεσιανὸς ἀξίζει ὅσον εἴ ἀπὸ σας.»

«Εἶσαι ἐντελὼς βέβαιος περὶ τούτου;» ἡρώτησεν ἐκ τῶν ὀπισθεν φωνή τις ἐντόνως.

Πάντες ἐστράφησαν μετὰ φρίκης, διότι οὐδείς εἶχε παρατηρήσει στρατιώτην τινὰ ἱστάμενον ἐγγὺς τοῦ ὀμίλου καὶ ἀκροώμενον μετὰ μειδιάματος τοὺς κομπαστικούς λόγους τοῦ Σιλεσιανοῦ.

Ὁ νεοελθὼν ἀφοῦ ἀνήγειρε μετὰ τρυφερῶν θωπειῶν τὸν παῖδα. ἐπλήρωσε ἐκ νέου τὸ ἀγγεῖον αὐτοῦ ὕδατος ἐκ τινος πλησίον καδίσκου, καὶ ἀπέπεμψε τὸ περιχάρεις ἤδη παιδίον· εἶτα ἐπανῆλθε πρὸς τὴν ὑπερηφάνῳ Σιλεσιανῷ, καὶ παρετήρησεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον.

Ὁ Κράτης ἠτένισε τὸν ξένον ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν μετὰ ποιῆς τινος δυσχερεσκείας. Ὁ ἱστικισμὸς αὐτοῦ ἦτο λίαν πλημμελής. Ἐφερεν ἀπλῶς τὸ πράσινον ἔνδυμα Ρώσσου ἰδιώτου τοσοῦτον ἐφθαρμένον καὶ τετριμμένον, ὥστε μόλις θὰ συνήναι ὅπως δεχθῇ αὐτὸ ὡς δῶρον ἔμπορος ἀχρήστων ἀντικειμένων. Ἄλλ' ἦτο, ὅσον καὶ ὁ Μιχαήλ, ὑψηλός, ἐνῶ τὰ πελώρια αὐτοῦ μέλη καὶ τὸ εὖσωμον στήθος του τοσαύτην δύναντα προέδιδον ὥστε πολλοὶ ἐκφρόβου προδιετίθεντο ὑπὲρ αὐτοῦ.

«Λοιπὸν», ὑπέλαθεν ἡπίως ὁ μὲ τὸ πράσινον ἔνδυμα ἄγνωστος, «εἰς Σιλεσιανὸς ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐξ Ρώσσου; ἔ; Δύναμαι νὰ ἴδω ἂν ἐξισοῦνται μὲ αὐτὸν καὶ κατὰ τὴν ἀλαζονείαν;»

Εἰς τὸν ἀπροσδόκητον τοῦτον ὑπαινιγμὸν οἱ Ρῶσσοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μὴ κυχχάσωσι· εἰς μάλιστα ἐξ αὐτῶν κατελήφθη ὑπὸ θορυβώδους γέλωτος. Τὸ πρόσωπον τοῦ Κράτης κατέστη ὑπέρυθρον ἐκ τῆς ὀργῆς, καὶ πρὸς στιγμὴν ὁ Σιλεσιανὸς ἐφάνη ὅτι ἐμελλε νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τοῦ ἀπροσδοκῆτου ἐπισκέπτου.

«Μάθετε» ἐξηκολούθησεν ἡρέμα ὁ ἄγνωστος, «ὅτι ἡμεῖς οἱ Ρῶσσοι ἔχομεν παροιμίαν τινὰ, καθ' ἣν ὁ σῖτος δὲν αὐξάνει μὲ τὰ λόγια. Ἐὰν καθὼς λέγεις, ἀξιζεις ὅσον ἐξ ἀπὸ ἡμᾶς, νὰ ἰδοῦμε τὰ κατορθώματά σου.»

«Ἡμπορεῖς νὰ ἐκσφενδονίσῃς τὴν πέτραν ἐκείνην μακρύτερα ἀπὸ ἐμέ;» ἠρώτησεν ὁ Σιλεσιανὸς δεικνύων ὀγκώδη λίθον πρὸς τοὺς πόδας του.

«Θὰ σοῦ ἀπαντήσω καλλίτερα, ἀφοῦ σὲ ἴδω νὰ τὸ κάμῃς σὺ πρῶτος» ἀπεκρίθη ὁ μὲ τὸ πράσινον ἔνδυμα στρατιώτης ὑπὲρ ποτε ψυχρῶς.

Ὁ Μιχαήλ Κράτης ἀφῆρσε τὸν μανδύαν του καὶ διὰ χειρὸς, ὅσον καὶ τὸ κανονικὸν γόνυ ἀνθρώπου παχεῖας ἐξεσφενδονίσεν τὸν λίθον εἰς ἀρκετῶν βημάτων ἀπόστασιν.

Ὁ ἄγνωστος ἐπανελάθε τὸ παίραμα μετὰ τοσαύτης ἀταραξίας, ὥστε μόλις ἐφάνετο ὅτι κατέβαλλε προσπάθειάν τιναν· ἐν τούτοις ὁ λίθος ὑπερέβη κατὰ ἓνα πόδα τὸ σημεῖον τοῦ Κράτης.

Οἱ Ρῶσσοι ἔρρηξαν κρυγὴν θοιάμβου, ἐνῶ τὸ πρόσωπον τοῦ Κράτης ἐγένετο πελιδνόν.

«Ἐχεις τὴν αὐτὴν ἐμπιστοσύνην καὶ εἰς τοὺς πόδας σου, ὅπως καὶ εἰς τὰς χεῖρας σου;» Ἐγρύλλισε μεταξὺ τῶν ὑδόντων του ὁ Σιλεσιανός.

«Δοκίμασε!» ἀπεκρίθη ἀπαθῶς ὁ ἄγνωστος.

Ὁ Κράτης ὑπέδειξεν εὐρὺν παρακείμενον χάνδακα καὶ λαμβάνων ὀλίγον δρόμον διέσχισε τὸν ἀέρα ὡς βέλος. Τὸ πλάτος τοῦ χάνδακος ἦτο 15' πόδες, καὶ ὁμῶς ὁ Κράτης ὑπερέβη τὴν ἀντίπεραν ὄχθην δακτύλους τινάς.

«Πολὺ καλὰ» εἶπεν ὁ ἄγνωστος μειδίων, «ἀλλὰ μοὶ φαίνεται ὅτι δύνῃσαι νὰ τὸ κατορθώσω καὶ ἐγώ»

Οὕτω καὶ ἐγένετο, διότι τὸ πῆδημά του ὑπερέβη τὸ τοῦ Κράτης κατὰ ἐξ δακτύλους. Εἰς τὴν θέαν τῶν χλευαζόντων αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἡττῇ του Ρώσσω οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Σιλεσιανοῦ ἤστραψαν.

«Δὲν ἐτελείωσες ἀκόμη μετ' ἐμοῦ», ἐβρυχήθη, καὶ μετὰ τινὰ παῦσιν, «τολμᾷς νὰ ἔλθῃς εἰς χεῖρας μαζὶ μου;»

Ἀντὶ ἀπαντήσεως ὁ ἄγνωστος ἀφῆρσε τὸν μανδύαν του.

Ἐν ροπῇ ὀφθαλμοῦ οἱ δύο γίγαντες ἤρπασαν ἀλλήλους διὰ τῶν σιδηρῶν βραχιόνων των. Εἰς τὴν ἐναρξιν τῆς συμπλοκῆς οἱ θεαταὶ ἐκράτουν τὴν ἀναπνοήν των.

Τρίς ὁ Σιλεσιανὸς κατέβαλλεν φρικα-
λέαν προσπάθειαν ὅπως ρίψῃ τὸν ἀντίπα-
λόν του μετὰ δυνάμεως ἱκανῆς νὰ ἐκρι-
ζώσῃ δρῦν. Ἀλλ' ὁ Ρώσσοι καίτοι κλο-
νιζόμενος ἐκρατεῖτο εἰς τοὺς πόδας του
ἰσχυρῶς, ἕως οὗ ὁ Κράτης ἔστη ἀσθμαίνων
καὶ παντελῶς ἐξηντλημένος.

Αἰφνης οἱ βραχίονες τοῦ ἀγνώστου συ-
νεστάλησαν, καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κράτης ἐ-
λυγίσθη. Ὁ ἀγνώστος τὸν ἀνήγειρεν εὐ-
γενῶς καὶ τὸν ἐξεσφενδόνισε πρὸς τὰ ὀ-
πίσω μετὰ τοιαύτης δυνάμεως, ὥστε ὁ
Κράτης προσέκρουσε μετ' ὑποκώφου τριγ-
μοῦ ἐπὶ τινος ὀπισθέν του ὀγκώδους λί-
θου, καὶ ἐκεῖ κατέκειτο ἀκίνητος καὶ τε-
ταρραγμένος.

Ἀκριβῶς τότε ἠκούσθη κραυγὴ τις
«Νά τος! νά τος!» καὶ πολλοὶ πλουσίως
ἐνδεδυμένοι ἄνδρες προσδραμόντες εἰς τὸν
τόπον τῆς πάλης, ἔκλιναν εὐσεβάστως ἐ-
νώπιον τοῦ πρᾶσινο-ενδεδυμένου στρα-
τιώτου.

«Σὰς ἐξητοῦμεν, Μεγαλειότατε», εἶ-
πεν εἰς ἐξ αὐτῶν, «ἵνα σὰς δώσωμεν τὰς
ἐπιστολάς ταύτας, τὰς ὁποίας ταχυδρό-
μος τς ἔφερε τὴν στιγμὴν ταύτην ἐκ Μό-
σχας.»

Εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς λέξεως «Μεγα-
λειότατε», οἱ Ρῶσσοι νεοσύλληκτοι πάν-
τες ἐγονυπέτησαν, καὶ κατελήφθησαν ὑ-
πὸ θάμβους βλέποντες ὅτι ὁ ρακένδυτος
ἐκεῖνος στρατιώτης οὐδεὶς ἄλλος ἦτο ἢ
ὁ Τζάρος αὐτς, Πέτρος ὁ Μέγας τῆς
Ρωσσίας.

«Σηκωθῆτε, παιδιὰ!» ἐκραύγασεν ὁ
Πέτρος. «Μόνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ νὰ
γονυπετῆτε. Εἴθε Ρῶσσοι στρατιῶται,
καὶ εἴμαι ἀρχηγός σας. Ἰδοὺ τὸ πᾶν.»

Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν Κράτη, ὅστις
ἔκειτο ἀκόμῃ ἀσθμαίνων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

«Σὲ συγχωρῶ αὐτὴν τὴν φορὴν», τῷ
εἶπεν ὁ Τζάρος, «πρόσεξε ὅμως μήπως σὲ
συλλαβῶ ἐκ νέου κκομεταχειριζόμενον
τοὺς παῖδας. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς στρα-
τιώτας μου τούτους, τοὺς ὁποίους περι-
γελᾷς, μάθε ὅτι ἐντὸς πέντε ἐτῶν θέ-

λουσι καταπλήξει ὅλην τὴν Εὐρώπην.»
Οὕτω καὶ ἐγένετο.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.)

ΠΟΝΟΣ

Τὰ μῖτια μου σ' ἐτίλπεαν καὶ στὴν καρδίᾳ τὸ λέγαν
καὶ τότε σὺ ἐχαίρετο, μὰ τώρα πούμαι μόνος
ἐκεῖνα δὲν σὲ βλέπουνε καὶ κλαῖνε πού δὲν ἔλεγαν
καὶ τὴν καρδίᾳ μου τὴν φτωγὴ τὴν τυραννεῖ ὁ πόνος!

Εἴχα μ' ἐσὲ χαμόγελο κἀθὲ στιγμὴ στὰ χεῖλη
εἴχα χαρὰ μὲ στὴν καρδίᾳ, μὰ τώρα πούμαι μόνος
τὰ χεῖλη μου μένουν νεκρά! Ἀχ! πιστεύσε το, φίλη!
Καὶ τὴν καρδίᾳ μου τὴν φτωγὴ, τὴν τυραννεῖ ὁ πόνος!

Εἴχα μ' ἐσὲ παρηγορίᾳ, μ' ἐσὲ εἴχα ἐλπίδα,
τὴν λύπη δὲν ἐγνώρισα τὸ δάκρυ δὲν εἶδα
μὰ τώρα πού ξεγώρισα, σὰν ἀπὸ δένδρου κλωνος,
μὲ δέρνει μόνον ἔνιται καὶ μὲ μαραίνει πόνος!

Ἀχ! ἔφυγα καὶ σ' ἀφῆκα, μὰ ἡ καρδίᾳ μου μένει
καὶ εἴμ' ἐδῶ χωρὶς καρδίᾳ, χωρὶς ἐσένα μόνος!
ἔχω καρδίᾳ μαζί μου μὴ μὰ εἶνε μαρμαμένη
τὴν δρόσο τῆς ἐκράτησε καὶ τὴν μαραίνει πόνος!

Τέττιξ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ.

Α'. Χ Δ Ο Η

Τὸ τὴν πρώτην ἐντύπωσιν ἐμποιοῦν ἐν
τῇ φύσει ἐστὶν ἡ ἐκλογή ἣν ὁ δημιουργ-
γὸς ὡς πρὸς τὸ κατ' ὅλου τῶν φυτῶν χρω-
μα ἐποιήσατο. Τὸ συμφύεσθαι πράσινον δι' οὗ
ἐνέδυσεν αὐτὰ τοιαύτη μετὰ τῶν ὀφθαλ-
μῶν ἀναλογίαν ἔχει, ὥστε καταφανὲς πα-
ρίσταται ὅτι ἡ αὐτὴ χεῖρ καὶ τὰ ἀντι-
κείμενα ἐχρωμάτισε καὶ τὸν ἄνθρωπον
πρὸς τὸ παρατηρεῖν ἀνέτως ταῦτα διέ-
πλασε. Ἐὰν πᾶσαι αἱ πεδιάδες ἦσαν ἐ-
χρωματισμέναι λευκῇ ἢ ἐρυθρῇ, τίς θὰ
ἠδύνατο νὰ ὑφίσταται τὴν λαμπρῶν ἢ
τὸ ἀπότομον τοῦ ὁμοιομόρφου; ἂν δὲ
διὰ χρωμάτων σκιερῶν, τίς θὰ ἠδύνατο
νὰ υποφέρῃ θέαν τόσῃ κατηφῇ καὶ τόσῃ
πενθήρῃ; Θανμασία χλόη κατέχει τὸν
μέσον ὅρον τῶν δύο τούτων ἁκρων, καὶ